

ת"פ (חיפה) 52567-05-23 - מדינת ישראל נ' יצחק בן זזון

בית המשפט המחוזי בחיפה
ת"פ 52567-05-23 מדינת ישראל נ' בן
זזון(עציר)

גזר דין

52636-05-23

לפני כבוד השופט נתנאל בנישו
מדינת ישראל
המאשימה
ע"י מונא מנסור

נגד
הנאשם

יצחק בן זזון (עציר), ת"ז
ע"י טל ליטן ועו"ד מאי יוסופוב

גזר דין

הנאשם הורשע על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן בשורה של עבירות כדלקמן:

א. ייצור הכנה והפקה של סם מסוכן (8 עבירות) - לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים, תשל"ג-1973.

ב. החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית (8 עבירות) - לפי סעיפים 7(א)+7(ג) רישא לפקודה הנ"ל.

ג. החזקת כלים (8 עבירות) - לפי סעיף 10 רישא לפקודה הנ"ל.

ד. נטילת חשמל (8 עבירות) - לפי סעיף 400 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

ה. קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות (8 עבירות) - לפי סעיף 415 לחוק הנ"ל.

ו. התחזות כאדם אחר (8 עבירות) - לפי סעיף 441 לחוק הנ"ל.

ז. שימוש במסמך מזויף (7 עבירות) - לפי סעיף 420 לחוק הנ"ל.

העבירות האמורות הינן ה"לבוש" המשפטי לשמונה אירועים שונים, דומים במהותם, שפורטו בכתב האישום המתוקן. במסגרתם, כחלק מקשר אותו קשר הנאשם עם אחרים, עובר לינואר 2022, הנאשם שכר שמונה דירות שונות, תוך שהוא מציג עצמו במרמה כאדם אחר, מציג תעודת זהות

עמוד 1

מזויפת, מוסר שיקים הנחזים להיות של אותו אחר, והכל במטרה להקים בדירות מעבדות לייצור סם מסוכן מסוג קנבוס, ללא היתר ושלא לצריכה עצמית. הנאשם פעל כל העת להסתרת זהותו וזהות שותפיו לקשר, כמו להסתרת המטרה לשמה נשכרו הדירות.

לאחר שכירת הדירות ובמסגרת מימוש הקשר, פעל הנאשם ביחד עם חלק מהקושרים האחרים לצייד את הדירות בכלים שונים לצורך גידול הסם והחזקתו, זאת ללא היתר או רישיון.

הנאשם פעל כאמור בין ינואר 2022 לבין אפריל 2023, כאשר במסגרת מימוש הקשר, בדירות שהוכשרו כאמור, ביחד עם אחרים, גידל, ייצר, הפיק, הכין והחזיק סם מסוכן מסוג קנבוס, וכן החזיק כלים המשמשים להכנה ולגידול הסם.

באופן זה, במועדים השונים בחודש אפריל 2023, בהם נתפסו הדירות שנשכרו על ידי הנאשם על ידי משטרת ישראל, הוא החזיק בהן שתילים של סם מסוג קנבוס במשקל כולל של כ-172.6 ק"ג.

בנוסף, לצורך גידול הסם, חיבר הנאשם את הדירות שנשכרו כאמור, בעצמו או באמצעות אחר, למתקני חברת החשמל, שלא בדרך התקנית לכך, ובכך נטל וצרך חשמל כשאינו זכאי לו, בעלות כוללת של כ-642,340 ₪.

טיעוני הצדדים לעונש

בפתח טיעוניה לעונש הגישה ב"כ המאשימה את הרישום הפלילי של הנאשם. מרישום זה למדתי כי לחובתו 7 הרשעות קודמות, החל משנת 2015 ועד שנת 2019. באותם מקרים הורשע הנאשם בעבירות רכוש שונות (בית משפט לנוער חיפה 608/2005, בית משפט שלום עכו 59566-06-2013, בית משפט שלום קריות 5078-08-2019), עבירות אלימות (בית משפט שלום קריות 630/06, בית משפט שלום קריות 19178-06-2009), החזקת סמים לצריכה עצמית, עבירות נשק ורכוש (בית משפט מחוזי חיפה 56320-02-2013).

באת כוח המאשימה פתחה את טיעוניה בפירוט הסדר הטיעון בנוגע לעונש המאסר בפועל, במסגרתו התביעה הסכימה לעתור לעונש ברף עליון של 42 חודשי מאסר ואילו ההגנה תטען לרף תחתון של 29 חודשים, כל זאת לצד מאסר מותנה, קנס ופיצוי לבעלי הדירות.

בטיעוניה לעונש עמדה ב"כ המאשימה על הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מהעבירות בהן הורשע הנאשם, בראשן החובה להגן על שלומו, גופו, בריאותו ושלוות נפשו של הציבור, כמו גם על הביטחון האישי של הפרט ורכושו. התובעת הדגישה את החומרה הנלווית לעבירות סמים, הן בשל הקושי לחשוף

עבירות אלה והן באשר לנזקים הקשים וארוכי הטווח לחברה וליחיד הנגרמים בעטיהן. על רקע האמור, הפנתה התובעת לפסיקת בתי המשפט, בה נקבע הצורך בהטלת עונשי מאסר מרתיעים, כחלק מהמאבק בעבירות הסמים.

באשר לנסיבות ביצוע העבירה, פירטה באת כוח המאשימה כי מעשי הנאשם מחייבים תכנון מוקדם. התובעת הטעימה כי הסמים נתפסו בדירות, אולם, אין בעובדה זו כדי להפחית מפוטנציאל הנזק אשר היה עלול להיגרם, לולא נפסק הגידול בהתערבות המשטרה. עוד נטען כי הנאשם פעל לשם הפקת רווח כלכלי, תוך שהוא מתעלם מהנזק שעלול להיגרם לזולת.

התובעת הקדישה פרק נכבד מטיעוניה לרמת הענישה שנקבעה בעניינם של שותפים ומעורבים אחרים בפרשה. לדבריה, בפרשה זו נדונו חמישה נאשמים נוספים לעונשים שנעו בין 16-21 חודשי מאסר לריצוי בפועל, לצד עונשים נלווים. התובעת ביקשה להבחין בין עניינם של אותם שותפים לבין עניינו של הנאשם שבפניי. בראש ובראשונה, הדגישה התובעת כי ליתר הנאשמים יוחסו שלושה אישומים בנוגע לשלוש מעבדות, אשר בהן גודלו 90 ק"ג של סם. בענייננו, הורשע הנאשם בנוגע לשמונה מעבדות, בהן גודל סם במשקל העולה על 170 ק"ג. לאור זאת, סברה התובעת כי יש להיצמד לרף העליון של הענישה לה עתרה.

לטעמה, מסקנה זו מתבקשת במיוחד לאור עברו הפלילי של הנאשם והעובדה כי לא עומדות לזכותו נסיבות אישיות מיוחדות ואף לא נטען לשיקולי שיקום.

לצד עונש המאסר בפועל ביקשה התובעת להטיל על הנאשם קנס, ואף לחייבו בפיצוי לבעלי הדירות. לדעתה, פיצוי כאמור מתבקש לאור הנזקים שנגרמו לדירות.

באשר להודאת הנאשם, סייגה התובעת כי זו ניתנה לאחר שנשמעו חלק מבעלי הדירות.

יצוין לבסוף כי במסגרת הסדר הטיעון הוסכם בין הצדדים כי הנאשם יוכרז כ"סוחר סמים" וכי הרכוש אשר נתפס ופורט בכתב האישום המתוקן, וכן מכשיר טלפון של הנאשם, יחולטו לטובת קרן החילוט שהוקמה מכוח פקודת הסמים המסוכנים.

הסנגור טען כי הנאשם בן 36, רווק, בן למשפחה נורמטיבית להורים גרושים. הוא גדל במשפחה עם בעיות סוציאקונומיות קשות ביותר, אשר השפיעו על תהליך התבגרותו. עם זאת, הוא סיים 12 שנות לימוד עם תעודת בגרות, כך שחרף הקשיים פילס דרכו, במסגרות מסודרות. הסנגור הוסיף כי אומנם לנאשם הרשעות קודמות, אך האחרונה שבהן בשנת 2019 ואף לא אחת מהן מלמדת על קשר לייצור או סחר בסמים.

בנוסף, טען הסנגור כי יש לקחת בחשבון את מעצרו של הנאשם עד כה, כאשר מזה 15 חודשים הוא מצוי בתנאי מעצר קשים.

עוד טען ב"כ הנאשם כי לאור הגעת התביעה להסדרי טיעון עם השותפים, הופרדו כתבי האישום של האחרים מזה של הנאשם בענייננו. בנוסף, ציין הסנגור כי יש לראות במעשיו של הנאשם כאירוע אחד. בהתאם לכך, עתירות הצדדים יוצרות את מתחם הענישה הנכון, וזאת גם בהתייחס לקשיים הראייתיים שהצדדים שקלו טרם הצגת ההסדר.

ב"כ הנאשם אף הוא התייחס לעונשם של המעורבים האחרים. לשיטתו, לאור עקרון אחידות הענישה, יש למקם את הנאשם בתחתית המתחם, כפי שקבע בית משפט זה בעניינם של יתר השותפים.

עוד התייחס הסנגור לעובדה כי הנאשם נטל אחריות על מעשיו וחסך בזמן שיפוטי יקר. זאת במיוחד לאור העבודה כי מדובר בתיק מורכב מאוד, קשה לניהול, בו היו עתידים להעיד 180 עדים.

ב"כ הנאשם סבר עוד כי חלקו של הנאשם מצוי נמוך בהיררכיה שבין המעורבים. על כן, אין ליצור פער עונשי בינו לבין הקושרים האחרים.

בהתאם לאמור, ביקש הסנגור שיוטל על הנאשם עונש בן 29 חודשים וקנס פרופורציונלי לקנסות שהוטלו על האחרים. עוד סבר הסנגור כי יש להימנע מפיצוי לבעלי הדירות. לטענתו, בעלי הדירות קיבלו תשלום עבור שכר הדירה, ולא הוכח כי נגרם להם נזק. לאור זאת, יש להשאיר את האפשרות לפיצוי לפתחם של בעלי הדירות, במסגרת הליך אזרחי נגד הנאשם או המעורבים האחרים.

הנאשם בדברו האחרון מסר כי הוא מצטער על מעשיו ועל ששיקר לבעלי הדירות. הנאשם ציין כי עשה דברים חמורים מאוד ואין להקל בהם ראש. לצד האמור, תיאר הנאשם את תנאי מעצרו הקשים ביותר וביקש להתחשב במעצר זה.

דין והכרעה

הערכים החברתיים המוגנים

תכליתן של עבירות בתחום הסמים, דוגמת אלה שנעברו על ידי הנאשם, להגן על שלום הציבור ובריאותו.

נקבע זה מכבר כי נגע הסמים הוא נגע קשה, שיש למגרו. בשל כך, ובשל תפוצתם של העבירות

בתחום זה ונזקיהן, הודגש הצורך בענישה מרתיעה (ע"פ 5807/17 דרחי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (18.6.18)).

הדברים נכונים במיוחד כלפי מי שעוסק בייצור, הכנה והפקה של הסם, מתוך מטרה להפיצו ברבים, לשם רווח כלכלי. המדובר בחולייה הראשונה בשרשרת מסועפת, אשר בלעדיה אין, ועל כן מרכזיותה והצורך להילחם נגדה מלחמה שעה. לצד האמור, נקל להבין כי גידול והפצת סם כאמור עלולות להביא לתוצאות קשות ולפגיעה ממשית בפרט ובכלל, במישור הבריאותי והכספי.

על מנת לאפשר את ייצור הסם והפקתו, פעל הנאשם בדרכי מרמה, תוך זיוף מסמכים, לשכור דירות שונות. בכך הוא פגע פגיעה נוספת בסדר הציבורי ואף בקניינו ורכושו של הפרט. מעשים אלו פוגמים ופוגעים באופן ניכר בתחושת הביטחון האישי, ביכולת לתת אמון בזולת ובשלווה הנפשית של קרבתיו.

בדומה, קבלת דבר במרמה (במקרה זה בנסיבות מחמירות) פוגעת בערך חופש הרצון וחופש הבחירה של המרומה, כפי שנקבע בע"פ 2333/07 תענך נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 12.07.2010):

"הערך החברתי עליו באה עבירת המרמה להגן הוא חופש ההחלטה, הפעולה והבחירה של המרומה, אשר נשלל ממנו עקב מעשה המרמה... הפגיעה בחופש הרצון של המרומה פירושה שאילו היו נפרשות בפניו כל העובדות לאשורן, הוא עשוי היה לפעול אחרת מכפי שפעל".

חשיבותם של ערכים מוגנים אלה, הובילה לגיבושה של מדיניות ענישה מחמירה, בגין הפגיעה בהם:

"בית משפט זה עמד לא אחת על חומרתן הרבה של עבירות המרמה והזיוף, אשר פוגעות ביחסי האמון הבסיסיים בחברה הנחוצים לשם שגשוגה. עוד הובהר, כי חומרתן הרבה של העבירות מצריכה נקיטה במדיניות ענישה מחמירה בגין ביצוען" (רע"פ 1664/23 אמור נ' מדינת ישראל (28.2.2023) וראו עוד, מיני רבים, ע"פ 6029/03 מדינת ישראל נ' שמאי (פורסם בנבו, 9.2.2004)).

באשר לנטילת החשמל, הרי שעבירה זו פוגעת בציבור כולו ומסבה לו נזק כלכלי ברור.

כל זאת, כאשר, בענייננו, מידת הפגיעה בערכים המוגנים משמעותית, בשל היקף ההתארגנות, האמצעים הרבים בהם נעשה שימוש, ומעל הכל היקף הסם שגודל והחשמל שנעשה בו שימוש לא חוקי.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה

הנאשם נטל חלק בשורה של אירועים מתוכננים היטב, במסגרתה, החבורה, לה היה שותף, קשרה קשר להקים מעבדות לגידול סם מסוג קנבוס בדירות שכורות. העובדה כי עסקין בהתארגנות, בה על כל אחד הוטל תפקיד, מוסיפה נופך חומרה למעשה. ודוקו, המדובר בשמונה דירות שונות שהושכרו, צוידו באמצעים הדרושים לצורך ייצור הסם, חוברו באופן "פיראטי" לחשמל, ובפועל גודל בהם סם רב.

עם זאת, יש להביא בחשבון את העובדה כי גודל סם מסוג קנבוס, אשר פגיעתו בבריאות מצומצמת יותר.

עוד יש לתת את הדעת להיקף העבירות, כאשר במסגרת תפקידו בקשר פנה הנאשם במרמה אל בעלי דירות שונות, כפי שפורט בכתב האישום המתוקן.

כל אלה מלמדים על תכנון מקדים, יוזמה ועורמה לא מבוטלים. העובדה כי הנאשם חזר על מעשיו בנוגע לשמונה דירות שונות מוסיפה מימד חומרה, בשל היקף העבירות, הנזק הכולל שלהן לערכים המוגנים עליהם עמדנו, וכן פוטנציאל הנזק והרווח הנרחב שעמד בצד העבירות, גם אם אין ראייה כי פוטנציאל זה מומש.

לצד האמור, עומדים לחובת הנאשם השימוש שעשה במספר זהויות, תוך שהציג מסמכים מזהים ואף אמצעי תשלום שאינם על שמו.

עסקין על כן, במעשים שיטתיים, שבוצעו על פני פרק זמן ממושך למדי.

היקף הסם שהוחזק על ידי הנאשם, ביחד עם שותפיו לקשר, אינו מבוטל, כמו גם הנזק הכספי שנגרם לחברת החשמל כתוצאה מההתחברות "הפיראטית". העובדה כי הנאשם היה שותף לגידולם של שתילי קנבוס בעשרות קילוגרמים, מהם היה ניתן להפיק כמות סם רבה, ובכך להרחיב את הפצת הסמים בחברה, מהווה נסיבה מחמירה.

זאת ועוד, בעיניי, גם אם הנאשם לא גרם לנזק כספי לבעלי הדירות, נקודה אליה אחזור בהמשך בנוגע לעתירת התביעה לחייב את הנאשם בפיצויים, אין ספק כי הפגיעה באמון בעלי הדירות משמעותית.

לבסוף, יש להדגיש את העובדה כי העבירות נפסקו כתוצאה מהתערבות המשטרה ולא בשל החלטה או מעשה של הנאשם.

מדיניות הענישה

לא אחת נכתב על אודות החומרה והסיכון הטמונים בעבירות של ייצור והפקת סמים, בין אם כאלה שנהוג לכנותם "סמים קלים" ובין אם סמים "קשים" יותר.

בעניין זה מן הראוי להזכיר את שנקבע בע"פ 2596/18 **זנזורי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 12.8.18), לעניין מדיניות הענישה, גם כאשר מדובר ב"סמים קלים":

"ריבוי המקרים המובאים לפנינו בעת האחרונה - של גידול, ייצור והפקת קנבוס לשם הפצה ומכירה, כמו גם הפצה ומכירה של קנבוס... מעוררים את התחושה, הגם שאינה מגובה בסטטיסטיקה או במחקר אמפירי, כי המדיניות שבאה לידי ביטוי בחוק הסמים המסוכנים (עבירת קנס מיוחדת - הוראת שעה), התשע"ח-2018 (שתחולתו ביום 1.4.2019) - זלגה שלא בטובה למחוזות אחרים... סחר בסמים הוא סחר בסמים. ידע כל מי שמהרהר בדרכים לעשיית כסף קל, כי מדיניות הענישה לא השתנתה ובית המשפט רואה בחומרה עבירות של סחר והפצה של סמים מסוכנים, גם סמים "קלים", תוך הטלת ענישה משמעותית ומרתיעה. צרכנים ומשתמשים - ראו הוזהרתם."

זאת ועוד, הודגש לא אחת כי גם אם קיימת היום מדיניות אכיפה מקלה יותר כלפי השימוש בקנבוס, **"מדיניות חדשה זו לא נועדה לעודד אספקה או ייצור של סם, ואין בה לגרוע מהתכלית החברתית של מלחמה נגד תופעות אלו עולה כי מדיניות הענישה למשתמש עצמי בסם מסוג קנבוס פעם ראשונה לחוד, ומדיניות הענישה למפיץ, לסוחר ולמגדל... לחוד"** (עניין דרחי הנ"ל).

על רקע זה, ניתן למצוא פסיקה לא מועטה בעבירות דומות לשלנו, או קלות במקצת, בה הוטלו עונשי מאסר משמעותיים. עם זאת, עיון בפסיקה, זו שהוזכרה על ידי הצדדים וכן פסיקה נוספת, מלמדת על קיומו של מנעד עונשי רחב למדי. עם זאת, ניתן למצוא פסיקה לא מועטה אשר בה, במקרים דומים, נגזרו עונשים המצויים במתחם אליו עתרו הצדדים.

בעניין **דרחי הנ"ל** הוטלו 30 חודשי מאסר על נאשם ללא עבר פלילי משמעותי, אשר הקים מעבדה לגידול סם מסוג קנבוס במספר חדרים בדירה אשר בחזקתו. כאשר המשטרה פשטה על מעבדה זו נתפסו כ-77 ק"ג של סם.

בע"פ 8988/16 **בן סימון נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 8.3.2017), דחה בית המשפט עליון את ערעורו של נאשם שגידל סם קנבוס בכמות של כ-87 ק"ג, ובית המשפט המחוזי השית עליו 36 חודשי מאסר בפועל וקנס בסך 40,000 ₪.

בע"פ 863/18 סבן נ' **מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 15.11.2018) קיבל בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם שהורשע בעבירות של ייצור, הכנה והפקה של סם מסוכן מסוג קנבוס, החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, החזקת חצרים לשם הכנת סם מסוכן ושירת קשר לפשע, והעמיד את עונשו על 36 חודשי מאסר בפועל, חלף 42 חודשי מאסר. במקרה זה הקים הנאשם עם אחרים מעבדה לגידול סמים וגידל בה 283 שתילי קנבוס, במשקל כולל של כ-92 ק"ג.

בע"פ 871/20 **אברג'יל נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 30.03.2020) דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם שהורשע בעבירות של ייצור, הכנה והפקה של סם מסוכן מסוג קנבוס, ובהחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, והותיר על כנו עונש של 26 חודשי מאסר בפועל. במקרה זה הקים הנאשם מעבדה לגידול סם מסוכן וגידל בה מאות שתילים, שהגיעו למשקל של 80 ק"ג.

בת"פ 30876-03-17 (מחוזי-מרכז) **מדינת ישראל נ' בן אדיבה** (פורסם בנבו, 20.09.2018) בית המשפט המחוזי גזר על נאשם, נעדר עבר פלילי, שהורשע בעבירות של קשירת קשר לפשע, ייצור, הכנה והפקה של סם מסוכן, החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, גניבה והחזקת חצרים להכנת סמים, עונש של 30 חודשי מאסר בפועל וקנס בסך של 50,000 ₪. במקרה זה גידל הנאשם סם במשקל כולל של 140 ק"ג, תוך גניבת חשמל בהיקף של 42,000 ₪.

בת"פ 65379-01-18 (מרכז-לוד) **מדינת ישראל נ' מרציאנו ואח'**, נדון עניינם של מספר נאשמים שגנבו חשמל בהיקף של 300,000 ₪, וגידלו 500 ק"ג בשתי מעבדות. על נאשם 5 בתיק, אשר הואשם במעורבות בהקמת שתי המעבדות בהן גודלו 500 ק"ג של סם, הושתו 36 חודשי מאסר פועל וקנס בסך 30,000 ₪.

בת"פ 47787-06-19 (מרכז-לוד) **מדינת ישראל נ' דרור ואח'** (פורסם בנבו 13.05.2020), הוטלו על אחד הנאשמים 30 חודשי מאסר בפועל וקנס על סך 60,000 ₪, בגין מעורבותו בגידול 420 ק"ג סם, במספר דירות, תוך נטילת חשמל בהיקף של אלפי שקלים.

מתחם העונש ההולם ורמת הענישה בפרשה

כאמור, בעתירתם תחמו הצדדים את מתחם הענישה ההולם בענייננו, קרי 29-42 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.

בעניין זה, אציין כי למרות שהנאשם הורשע במספר עבירות בנוגע לשמונה אירועים שונים, לנוכח נסיבות ביצוע העבירות והעובדה שמדובר במסכת עבריינית אחת, מן הראוי לקבוע מתחם ענישה אחד ביחס לכלל העבירות. בכך הנני מאמץ את גישת הצדדים.

לצד קביעת מתחם כאמור, בבואנו לקבוע מה העונש הראוי לנאשם קיימת חשיבות רבה לעונשים שהושתו על יתר המעורבים בפרשה, לנוכח עיקרון אחידות הענישה. נעמוד על עונשיהם של אלו.

הנאשם אברהם חודדטוב (להלן אברהם), אשר לחובתו שבע הרשעות קודמות בנושא סמים, רכוש ואלימות, הורשע על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן שכלל עבירות של ייצור סם באמצעות גידול, החזקת סם שלא לצריכה עצמית, החזקת כלים ונטילת חשמל, בנוגע להפעלת שלוש מעבדות, בהן נתפסו סמים במשקל של כ- 36 ק"ג. חלקו המעשי של אברהם היה בגידול הסם. בעניינו עתרו הצדדים לעונש ספציפי. בהתאם לעתירה זו הוטלו עליו 16 חודשי מאסר לריצוי בפועל, מאסר מותנה וקנס בסך 15,000 ש"ח. גזר דין זה נומק בקשיים הראייתיים שהתעוררו בתיק.

אף בעניינם של השותפים הנוספים, שלמה סמי שומשונוב (להלן שלמה), רדיק רפאילוב (להלן רדיק) ובליס פרדיננדו (להלן בליס), תוקן כתב האישום באופן משמעותי, לאור קשיים ראייתיים. גם נאשמים אלה הורשעו במעורבות בהכשרת והפעלת שלוש מעבדות בהן נתפסו כ- 90 ק"ג של שתילי סמים. בעניינם של שלושת הנאשמים האמורים, הסכימו הצדדים על טווח ענישה של 20-30 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט גזר עליהם עונש של 21 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס על סך 20,000 ₪. גזר דינם האמור נומק בתיקון המשמעותי של כתב האישום, בחיסכון בזמן שיפוטי ניכר נוכח ההודאה ובעברם הפלילי שאינו מכביד.

עינינו הרואות כי, על אף הדמיון הרב בין עניינו של הנאשם לבין זה של שותפיו לקשר, המתבטא בראש ובראשונה בעובדה כי כלל העבירות שבוצעו נבעו מהקשר האמור, נבדל עניינו של הנאשם שבפניי במספר נושאים.

ראשית, יש לציין כי נאשם דנן הורשע בנוגע לשמונה מעבדות ולא בשלוש, כפי שהורשעו שותפיו.

שנית, על פי המתואר בכתב האישום המתוקן, חלקו בקשר התבטא יותר בהשגת הדירות, מאשר בתפעול המעבדות עצמן. בעניין זה, אציין כי אין בפניי די פרטים על מנת להכריע במחלוקת שנפלה בין הצדדים בנוגע למיקומו של הנאשם בקשר העברייני. אומנם, רגליים לסברת הסנגור כי לא פעם, מי שנשלח לעמוד בחזית העשייה אינו העומד בראשה. ברם, לא ניתן לאשש סברה זו במקרה דנן על בסיס העובדות להן נחשפתי. מכל מקום, העובדה כי הנאשם הוא אשר ניהל את שכירת הדירות, תוך שהוא התחזה לאחר, מייחדת אותו מחבריו.

שלישית, היקף תוצאות מעשיו של הנאשם רב מזה של יתר הנאשמים שנתנו את הדין בפרשה זו. כך, הודה הנאשם בגידול של כ-170 ק"ג קנבוס, בעוד שותפיו הורשעו בגידול 36-90 ק"ג בלבד. בדומה לנזק הכלכלי אותו גרם לחברת החשמל בשותפתו לנטילת החשמל, נרחב יותר ומסתכם בלמעלה מ-600,000 ₪.

על רקע כלל האמור עד כה, אף עולה הצורך להטיל על הנאשם קנס משמעותי, מעבר לקנסות שהוטלו על שותפיו. קנס זה משתלב בצורכי הגמול וההרתעה, במיוחד על רקע המניע הכלכלי שעמד מאחורי ביצוע העבירות. בדומה, ראוי בעיניי להטיל על הנאשם מאסר מותנה מרתיע.

ועם כל האמור, ברי כי את עונשו של הנאשם יש לגזור בהתאמה ובהלימה לעונשם של יתר המעורבים, כפי שאף סברו הצדדים, זאת מבלי להתעלם מנסיבותיו האישיות.

נסיבות שאינן קשורות בעבירה

בא כוח הנאשם ציין בטיעונו כי הנאשם בן למשפחה נורמטיבית אשר גדל תחת בעיות סוציאקונומיות קשות. חרף הקשיים, הנאשם השלים 12 שנות לימוד עם תעודת בגרות.

כיום הנאשם כבן 37, רווק, והוא הספיק לצבור לחובתו שבע הרשעות קודמות, חלקן בגין עבירות חמורות, גם אם לא בנוגע לייצור סם והפצתו. עבר מכביד זה מן הראוי כי יקבל ביטוי בעונשו של הנאשם, גם אם הוא אינו מאפיין רק אותו מבין הקושרים השונים. זאת כאשר גם לשותפו אברהם, היו שבע הרשעות קודמות.

לצד האמור, בענייננו, כמו בעניינם של השותפים האחרים יש לתת משקל של ממש להודאת הנאשם באשמה. ראשית, יש בהודאה זו משום קבלת אחריות על ידי הנאשם. אחריות כאמור בוטאה גם על ידי הנאשם בדברו האחרון. שנית, הודאת הנאשם חסכה זמן שיפוטי רב. כפי שצוין בצדק על ידי ב"כ הנאשם, מדובר בתיק בהיקף ראייתי ניכר ביותר, אשר גם אם היו נשמעים רק מקצת העדים היה מביא להימשכות משמעותית של ההליכים.

עוד אזקוף לזכות הנאשם את העובדה כי עד כה שהה במעצר 15 חודשים, שכפי ששמעתי ממנו היו עבורו קשים ביותר.

פיצויים לבעלי הדירות

סעיף 77 לחוק העונשין קובע את סמכות בית המשפט לחייב נאשם לשלם פיצוי (עד לתקרה הקבועה בחוק) "לאדם שניזוק על ידי העבירה".

אמנם, נקבע לא אחת כי לצורך חיוב בפיצויים כאמור אין צורך להוכיח נזק בראיות טובות להליך אזרחי, וניתן לקבוע את גובה הפיצוי על דרך האומדנה (ע"פ, 1076/15 טווק נ' **מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 07.06.16 ברם, אין בכך כדי להתיר לחלוטין את הרסן, ועל מנת שייקבע פיצוי נדרש בית המשפט להיווכח מקיומו של נזק).

בענייננו, לא הובאה בפניי כל ראייה לכך שמעשיו של הנאשם גרמו נזק פיזי לבעלי הדירות. יתרה מזו, במסגרת פרשת התביעה העידו בפניי מספר בעלות דירות, אשר לא ציינו כי נגרם נזק לדירות כאמור.

במצב דברים זה, לא מצאתי להטיל על הנאשם פיצוי לבעלי הדירות.

סוף דבר

הנאשם עירב עצמו בשורה ארוכה של עבירות לא פשוטות, כאשר, יחד עם אחרים, שכר שמונה דירות במרמה ותוך התחזות לאחר, והיה שותף לציוד דירות אלה בציוד הנדרש לגידול, הכנה, ייצור והפקה של סם מסוג קנבוס, ולגידול סם כאמור בהיקף גדול. הנאשם אף היה שותף לחיבור "פיראטי" של אותן דירות לרשת החשמל, ובאמצעות זאת לגניבת חשמל בהיקף כספי ניכר.

לחובתו שבע הרשעות קודמות. לזכותו הודאתו באשמה.

הנאשם הוא האחרון הנותן את הדין בפרשה זו, כאשר, בנוגע למעורבים אחרים, נקבעה רמת ענישה הנעה בין 16-21 חודשי מאסר לריצוי בפועל, אם כי בגין היקף עשייה עבריינית מצומצמת יותר.

חלקו של הנאשם בקשר העברייני מתייחד בעובדה כי הוא אשר שכר את הדירות שהוסבו למעבדות. לא ניתן לקבוע כי התקיימה היררכיה בין הקושרים השונים.

על רקע כלל האמור, בשים לב לכלל הנסיבות שפורטו לעיל ולשיקולי הענישה השונים, הגעתי למסקנה כי יש לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 35 חודשי מאסר לריצוי בפועל מיום מעצרו בתיק זה.

ב. 18 חודשי מאסר אותם לא ירצה אלא אם בתוך 3 שנים מיום שחרורו ישוב ויעבור אחת העבירות בהן הורשע, מלבד עבירת החזקת כלים.

ג. קנס בסך 30,000 ₪ שישולם עד לשחרור וכתנאי לשחרור. לא ישלם הנאשם קנס זה ייאסר לתקופה נוספת של 6 חודשי מאסר.

אני מורה על חילוט כלל הרכוש שפורט בכתב האישום, בהיותו רכוש ששימש לביצוע העבירות (סעיף 36א(א) לפקודת הסמים המסוכנים, תשל"ג-1973). כן אני מורה על חילוט מכשיר הטלפון הסלולרי של הנאשם שנתפס בתיק זה, בהתאם להסכמת הצדדים. רכוש זה יחולט לטובת קרן החילוט (סעיף 36ח לפקודה).

לבסוף, ובהתאם להסכמת הצדדים, הנני מכריז על הנאשם כ"סוחר סמים" (סעיף 36א(ב) לפקודה).

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, י"ז אב תשפ"ד, 21 אוגוסט 2024, בפומבי ובמעמד הנאשם, באי כוחו ובאת כוח המאשימה.